

Protocol Kleuteronderwijs

Opgesteld schooljaar 2020-2021

Algemene inleiding – onderwijstijd bij de kleuters

De tijd die kinderen doorbrengen in groep 1 en 2 kan sterk verschillen vanwege het instroommoment in de kleutergroep. Dit instroommoment wordt bepaald door het moment dat een kind 4 jaar oud wordt.

Kinderen die **van januari tot en met juni** 4 jaar oud worden, starten in de 0 groep. Zij krijgen tot aan de zomervakantie een aantal maanden onderwijs volgens het programma van groep 1 en gaan hier na de zomervakantie mee verder. Deze kinderen zitten ruim 2 jaar in de kleutergroep.

Kinderen die in **juli, augustus of september** 4 jaar oud worden, starten na de zomervakantie in groep 1. Zij doorlopen doorgaans 2 volledige kleuterjaren.

Kinderen die **in oktober, november, december** geboren zijn, stromen een aantal maanden na de zomervakantie in, binnen de kleutergroep in groep 1. Deze groep kinderen krijgt het programma van groep 1 aangeboden. Door de leerkracht wordt rekening gehouden met het feit dat deze groep kinderen een aantal onderwijsmaanden minder in een schooljaar heeft dan de andere kinderen in groep 1.

Uiterlijk eind juni wordt besloten of het kind in het volgend schooljaar in groep 1 blijft of doorstroomt naar groep 2. Dit besluit wordt genomen op basis van goede observaties en het analyseren van de in kaart gebrachte onderwijsbehoeften. In het nieuwe schooljaar wordt het observeren voorgezet, zodat er een passend onderwijsaanbod kan worden aangeboden. Indien blijkt dat een kind dat in groep 1 is gebleven toe is aan de stof van groep 2, is het mogelijk deze stof op elk moment van het schooljaar aan te bieden.

Voor de kinderen die doorstromen naar groep 2 geldt dat van ieder kind wordt geobserveerd hoe het op het onderwijsaanbod reageert en of de onderwijsbehoeften van het kind passend zijn bij de (tussen)doelen van groep 2. Daar het voor deze groep kinderen het eerste volledige schooljaar is, wordt gekeken waar het kind het meest bij gebaat is: doorstromen naar groep 3 of het ontvangen van meer onderwijstijd in de kleutergroep.

Gebaseerd op bovenstaande indeling stellen wij dat leerlingen van de Kievietschool minimaal anderhalf jaar kleuteronderwijs dienen te volgen. De ontwikkelingsverschillen binnen een kleutergroep zijn groot. Het aanbod in de kleutergroep is om die reden afgestemd op deze ontwikkelingsverschillen. Binnen dit aanbod werken wij gedifferentieerd en bekijken we per leerling nauwkeurig welk aanbod er past bij zijn/haar ontwikkeling. Een leerling kan een intensiever aanbod krijgen of een verdiepend/verbredend aanbod.

Dit beleid ondersteunt de leerkracht en de ouders bij het maken van een goed besluit voor de overgang van groep 1 naar groep 2 en van groep 2 naar groep 3.

Bij het nemen van een dergelijke beslissing zijn de groepsleerkracht(en), de ouders en de intern begeleider betrokken. Zij komen tijdens geplande voortgangsgesprekken in de meest wenselijke situatie tot een gedeelde mening over de eventuele doorstroming. De groepsleerkracht neemt het uiteindelijke besluit.

In uitzonderlijke situaties, wanneer ouders en de leerkracht geen overeenstemming bereiken, wordt de schoolleider ingeschakeld. De schoolleider heeft de eindverantwoordelijkheid en neemt de beslissing.

Doorstroming naar groep 2 of groep 3

De voortgang van de ontwikkeling is bepalend voor de keuze van de lengte van de onderwijstijd in de kleutergroep. We gaan hierbij uit van de totale ontwikkeling n.a.v. de leerlijnen. Deze omvat de volgende aspecten:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Werkhouding en concentratie
- Speel-en werkgedrag
- Zelfstandigheid en zelfredzaamheid
- Taal/spraakontwikkeling
- Ontwikkeling m.b.t. het voorbereidend lezen
- Ontwikkeling m.b.t. het voorbereidend rekenen
- Ontwikkeling van de motoriek

Zie voor een uitleg van deze aspecten bijlage 1.

Voor het observeren en registreren van deze aspecten maken wij gebruik van het observatie- en registratiesysteem Kijk! Als er uit de observaties naar voren komt dat er een twijfel is van een voortgang die afwijkt van de voortgang beschreven in de algemene inleiding gaan wij aan de hand van een aantal stappen te werk.

PERIODE	WAT?	DOOR WIE?
September	Uitvoeren Plan van Aanpak voor groep 1 en 2 (opgesteld eind schooljaar ervoor)	Leerkracht
November	Kijk! Registratie groep 1 en 2 <ul style="list-style-type: none">• Leerlingen moeten minimaal 3 maanden onderwijs hebben gevolgd oudergesprek groep 1 en 2 <ul style="list-style-type: none">• Aandachtspunten en zorgen wordt gemeld, intern begeleider wordt hiervan op de hoogte gesteld	Leerkracht en ouders
Januari	Kijk! registratie groep 2 + leerlingen geboren in okt, nov en dec <ul style="list-style-type: none">• Op verzoek leerkracht een observatie door IB	Leerkracht en eventueel IB
Februari	Groepsbespreking Rapport groep 2 Voortgangsgesprekken groep 2 Oudergesprek groep 1 <ul style="list-style-type: none">• Plan voor aanpak opgesteld voor leerlingen waar twijfel over is	leerkracht en IB en ouders

April	Oudergesprek, evaluatie plan van aanpak	Leerkracht en ouders, eventueel IB
Juni	KIJK registratie groep 1 en 2 Voortgangsgesprekken facultatief <ul style="list-style-type: none"> • Besluit overgang 	Leerkracht en ouders en IB
Juli	Rapport groep 2 Groepsbespreking en overdracht groep 3 Bespreken van plan van aanpak leerlingen die kleuterverlenging krijgen	Leerkrachten en IB

Vervroegde overgang

Soms zijn leerlingen op alle ontwikkelingsgebieden verder dan hun leeftijdsgenoten. Er is dan sprake van een duidelijke ontwikkelingsvoorsprong. Vaak blijkt dit al in groep 1. De leerkracht kan dan in overleg met de intern begeleider en ouders besluiten dat de leerling mee gaat draaien met groep 2. Dit wil niet zeggen dat de leerling automatisch meegaat naar groep 3.

Als een leerling op alle ontwikkelingsgebieden goed presteert, kan het wel eens voorkomen dat de leerling gezien de leeftijd vervroegd naar groep 3 gaat. De leerling moet alles goed mee kunnen doen met groep 2 en liefst nog beter presteren, voor een langere periode, ofwel een duidelijke ontwikkelingsvoorsprong hebben. Dit zijn echter uitzonderingen. Dit is omdat het tempo in groep 3 hoog ligt en er in groep 2 meer ruimte is om bepaalde ontwikkelingsgebieden extra te stimuleren. Als er besloten wordt dat een kind met een ontwikkelingsvoorsprong in groep 2 blijft wordt er een plan van aanpak gemaakt waarin beschreven staat hoe de leerling uitgedaagd blijft. Dit is gericht op het verdiepen en verbreden van het lesstof aanbod.

BIJLAGE 1 Toelichting bij de ontwikkelingsaspecten

Sociaal-emotionele ontwikkeling

We kijken naar het zelfvertrouwen. Het verwerken van een teleurstelling is belangrijk. Ook is het belangrijk dat leerlingen op een positieve manier contact kunnen leggen met anderen en positief reageren op contact name van andere leerlingen.

Werkhouding en concentratie

We kijken of leerlingen actief meedoen tijdens klassikale activiteiten. Het is belangrijk dat leerlingen zelfstandig en geconcentreerd kunnen werken voor een langere periode. Leerlingen gaan volgens een plan aan de slag (ik ga verven, dus ik heb nodig een schort, papier enz.) en lossen de problemen waar ze tegenaan lopen zelf op.

Speel-en werkgedrag

We kijken of leerlingen motivatie hebben voor en interesses hebben in nieuw aangeboden opdrachten. Belangrijk is dat een leerling uit zichzelf werkjes kiest in plaats van spelend bezig zijn. We kijken hier echt naar de behoefte van het kind.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

We kijken of leerlingen weerbaar zijn door voor zichzelf op te komen. Het is belangrijk dat een leerling om kan gaan met uitgestelde aandacht, waarbij de leerling zelf problemen probeert op te lossen.

Bij zelfredzaamheid kijken we naar zelf aan- en uitkleden, zelfstandig eten, eigen spullen pakken enz.

Taal/spraakontwikkeling

We kijken of de leerlingen instructies goed op kunnen volgen. Ook is het belangrijk dat een leerling duidelijk kan maken hoe het zich voelt en wat er bedoeld wordt. Hierbij is de ontwikkeling van woordenschat van belang.

De leerlingen moeten kennis hebben van de instructiebegrippen van rekenen en taal/lezen.

Ontwikkeling m.b.t. het voorbereidend lezen

We kijken of de leerlingen interesse hebben voor letters. Ook kijken we naar de belangstelling voor het lezen en schrijven.

Aan het einde van een schooljaar is het van belang dat de leerlingen voldoen aan de eendoelen van groep 1 of groep 2 op gesteld door het Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO).

Ontwikkeling m.b.t. het voorbereidend rekenen

We kijken of de leerlingen interesse hebben voor cijfers.

Aan het einde van een schooljaar is het van belang dat de leerlingen voldoen aan de eendoelen van groep 1 of groep 2 op gesteld door het Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO).

Ontwikkeling van de motoriek

We kijken of de leerlingen een goede pen/potloodgreep hebben. Het is belangrijk dat zij schrijfpatronen kunnen namaken en dat er interesse is in schrijven.